

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tora nevi'im u-ketuvim

Leusden, Johannes

Amstelodami, 1667

Liber Proverbiorum, Hebraice [...]

urn:nbn:de:hbz:466:1-39406

L I B E R
 PROVERBIORUM,
 HEBRAICE משלי

CAPUT I. א

משלי *Hortatur Salomo, ut studio sapientia vacemus; & quomodo cavenda sint scelerorum commercia, docet.*

2 שלמה בן דוד מלך ישראל: לדעת א
 חכמה ומוסר להבין אמרי בינה: ^{סוכתי}

4 לקחת מוסר השכל צדק ומשפט ומשרים: לתת 3
 לפתאים ערמה לנער דעת ומזמה: ישמע חכם ויוסף ה
 קחונכון תחבלות יקנה: להבין משל ומליצה דברי 6
 חכמים וחדיתם: ראת יהוה ראשית דעת חכמה 7
 ומוסר אילים בזו: שמע בני מוסר אביך 8
 ואל תטש תורת אבך: בני לזירת חזקתם לראשך 9
 וענקים לגר גרתיך: בני אם יפתוך חטאים אל תבא: י
 אם יאמרו לכה אתנו נארכה לרם נצפנה לנקי חנם: 11
 גבלעם כשאל חיים ותמימים כיוודי בור: כל הון 12
 יקר נמצא נמלא בתינו שלל: גודלך תפיל בתוכנו 14
 כי אם אחר יהיה לכלנו: בני אל תלך בדרך אתם טו
 מנע רגלך מנתיבתם: כי רגליהם לרע ירוצו וימהרו 16
 לשפך דם: כי חנם מזורה רשת בעיני כל בעל 17
 כסף: והם לרמס יארכו יצפנו לנפשם: כן ארחות 18
 כל בצע בצע את נפש בעליו יקח: חכמות בחוץ כ
 תרנה ברחבות תתן קולה: בראש המזות תקרא 21
 בפתחי שערים בעיר אמריה תאמר: ערמתי פתים 22
 תאהבו פתיו ולצים לצון חמרו להם וכסילים ישנאו
 דעת: תשבו לתוכחתי הנה אביעה לכם רווח אודיעה 23
 דברי אתכם: יען קראתי ותמאנו נשיתי יד ו אין 24
 מקשיב: ותפרעו כל עצתי ותוכחתי לא אביתם: כה

26 27 גס אני באידכם אשחק אלעג בבא פחדכם: כבא

כשאוה פחדכם ואידכם כסופה יאתה בבא עליכם יתיר

28 צרה וצוקה: אזיקראני ולא אענה ישחרנני ולא

29 ימצאנני: תחת כרשנאו דעת ויראת יהוה לא בחרו:

30 לא אכול לעצתי נאצו כל תוכחתי: ויאכלו מפרי

32 דרכם וממעצתיהם יטבעו: כי משוכת פתים תהרגם

33 ושלות כסילים תאבדם: ושמע לי ישכן בטח ושאון

א ב מפחד רעה: בני אסתקח אמרי ומצותי

Cap. II.
Elogium
& usus ve-
ra sapien-
tia.

2 תצפן אתך: להקשיב לחכמה אונך תטה לבך

3 לתבונה: כי אם לבינה תקרא לתבונה תתן קולך:

4 ה אסתבק שנה ככסף וכמטמנים תחפשנה: אז תבין

6 יראת יהוה ודעת אלהים תמצא: כי יהוה יתן חכמה

7 מפיו דעת ותבונה: וצפן לישרים תושיה מנן להלכי יצפון קרי

8 9 תם: לנצר ארחות משפט ודרך חסידו ישמר: אז חסידיו יקרי

י תבין צדק ומשפט ומישרים כל מעגל טוב: כי תבוא

11 חכמה בלבך ודעת לנפשך ינעם: מזמה תשמר עליך

12 תבונה תנצרכה: להצילך מדרך רע מאיש מדבר

13 תהפכות: העוזבים ארחות ישר ללכת בדרך חשך:

14 טו השמחים לעשות רע יגילו בתהפכות רע: אשר

16 ארחתיהם עקשים ונלוזים במעגלותם: להצילך

17 מאשה זרה מנכריה אמריה החליקה: העוברת אלוף

18 נעוריה ואת ברית אלהיה שכחה: כי שחה אלמות

19 ביתה ואל רפאים מעגלתיה: כל באיה לא ישובן

כ ולא ישיגו ארחות חיים: למען תלך בדרך טובים

21 וארחות צדיקים תשמר: כי ישרים ישכנו ארץ

22 ותמימים יתרוכה: ורשעים מארץ יכרתו וכוגדים

Cap. III.
Diversa (a-
pientia pra-
cepta.

א ג יסחו ממנה: בני תורת אל תשכח

2 ומצותי יצר לבך: כי ארך ימים ושנות חיים ושלום

יוסיפו לך: חסד ואמת אל יעזבך קשרם על גרונך 3
 כתבם על לוח לבך: ומצאתן וישכל טוב בעיני אלהים 4
 ואדם: בטח אל יהוה בכל לבך ואל בניתך אל-ה 5
 תשען: בכל דרכיך רעהו והוא ישר ארחתיך: אל- 6
 תהי חכם בעיניך ירא את יהוה וסור מרע: רפארת 8
 תהי לשרה ושקוי לעצמותיך: כבד את יהוה מהונך 9
 ומראשית כל תבואתך: וימלאו אסמך שבעי 10
 ותירושיקבך יפרצו: מוסר יהוה בני אל תמאס ואל- 11
 תקץ בתוכחתו: כי את אשר יאהב יהוה יוכיח וכאב 12
 את בן ירצה: אשרי אדם מצא חכמה ואדם 13
 יפיק תבונה: כי טוב סחרה מסחר כסף ומחרוץ 14
 תבואתה: יקרה היא מפניי וכל חפצך לא טו 15
 ישוּבה: אך ימים בימנה בשמאולה עשר 16
 וכבוד: דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה 17
 שלום: עץ חיים היא למחזיקים בה ותמכיה 18
 מאשר: יהוה בחכמה יסר ארץ כונן 19
 שמים בתבונה: בדעתו רהוומות נבקעו ושחקים כ 20
 ירעפוטל: בני אל ילזו מעיניך נצר תושיה ומזמה: 21
 ויהיו חיים לנפשך וחסן לגרונך: אז תלך לבטח 22
 דרכך ורגלך לא תגוף: אם תשכב לא תפחד 24
 ושכבת וערבה שנתך: אל תירא מפחד פתאם כה 25
 ומשאת רשעים כי תבא: כי יהוה יהיה בכסלך ושמר 26
 רגלך מלכד: אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל 27
 ידך לעשות: אל תאמר ורעך ילך ושוב ומחר 28
 אתן ויש אתך: אל תחרש על רעהו והוא יושב 29
 לבטח אתך: אל תרוכ עם אדם חנם אם לא גמלך ל 30
 רעה: אל תקנא באיש חכם ואל תבחר בכל דרכיו: 31
 כי תועבת יהוה גלוז ואת ישרים סודו: מארת יהוה 32
 33

הר מדגש

פנול בלי מקף

מפנינים קרי

יחיד

חריב קרי

בבית

34 בבית רשעונוה צדיקים יברך: אם ללצים הוא יליץ

לה ולעניים יתן חן: כבוד חכמים ינחלו וכסילים מרים ולעניים קח

א ד קלון: שמעו בני מוסר אבוהקשיבו

2 לדעת בינה: כילקח טוב נתתי לכם תורת אל

3 4 תעזבו: כי בן הייתי לאבירך ויחיד לפני אמי: וירני

ה ויאמר לי תמך דברי לבך שמר מצותי וחייה: קנה

חכמה קנה בינה אל תשכח ואל תטמא מרי פי:

6 7 אל תעזברה ותשמרך אהבה ותצרך: ראשית חכמה

8 קנה חכמה ובכל קנינה קנה בינה: סלסלה ותרוממך

9 תכבדך כי תחבקנה: תתן לראשך לוית חן עטרת

י תפארת תמגנה: שמע בני וקח אמרי וירבו לך שנות

11 חיים: בדרך חכמה הרתיך הדרכתך במעגלי ישר:

12 13 בלכתך לא יצר צורך ואם תרוץ לא תכשל: החוק

14 במוסר אל תרף נצרה כיהיא חיה: בארח רשעים

טו אל תבא ואל תאשר בדרך רעים: פרעהו אל תעבר

16 כו שטה מעליו ועבר: כי לא ישנו אם לא ירעו ונגולה

17 שנתם אם לא יכשלו: כילחמו לחסרשע ויין חמסים יכשילו קרי

18 ישתו: וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור ער נכון

19 היום: דרך רשעים כאפלה לא ירעו במה יכשלו:

כ 21 בני לדברי הקשיבה לאמרי הט אזנה: אל

22 יליו מעיניך שמרם בתוך לבבך: כי חיים הם למצאיהם

23 ולכל בשרו מרפא: מכל משמר נצר לבך כי ממנו

24 תוצאות חיים: הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים

כה הרחק ממך: עניך לנכח ביטו ועפעפיך ישירו ונגדה:

26 27 פלס מעגל רגלך וכל דרכיך יכנו: אל תטימין

א ושמאור הסר רגלך מרע: בני לחכמת הקשיבה

2 לתבונתי הט אזנה: לשמר מזמורת ודעת שפתך

3 ינצרו: כי נפת תטפנה שפת זרה וחלק משמן חכה:

ואחריתה

Cap. V.
De vitanda scortatione & adulterio: deque san-

Etis conjugum amoribus.

ואחריתה מרה כלעננה חדה כחרב פיות: רגליה 4 ה
 ירדות מות שאול צעריה יתמכו: ארח היים פן תפלים 6
 נעו מעגלתיה לא תדע: ועתה בנים שמעו 7
 לי ואל תסורו מאמרי פי: הרחק מעליה דרכך ואל 8
 תקרב אל פתח ביתה: פן תתן לאחרים הודך ושנתך 9
 לאכזרי: פן ישבעו זרים כחך ועצבך בבית נכרי: 11
 ונהמת באחריתך בכלות בשרך ושארך: ואמרת איך 12
 שנאתי מוסר ותוכחת נאין לבי: ולא שמעתי בקול 13
 מורי ולמלמדי לא הטיתי אזני: כמעט הייתי בכל דע 14
 בתוך קהל ועדה: שתהמים מבורך ונוזלים מתוך טו 15
 בארך: יפצו מעינתיך חוצה ברחבות פלגימים: יהיה 16
 לך לכרך ואין לזרים אתך: יהי מקורך ברוך ושמח 18
 מאשת נעוריה: אילת אהבים ויעלת חן דדיה ירוך 19
 בכל עת באהבתה תשנה תמיד: ולמה תשנה בני כ
 בורה ותחכק חק נכריה: כי נכחי עיני הוה דרכי איש 21
 וכל מעגלתיו מפלים: עוונותיו ילכדנו ארץ הרשע 22
 ובחבלי חטאתו יתמך: הויא ימות באין מוסר וברב 23
 אולתו ישנה: בני אם ערכת לרעה תקעת לזר כפיה: 1 א
 נוקשת באמרי פיך נלכדת באמרי פיך: עשה זאת 3
 אפוא בני והנצל כי באת בכף דעה לך התרפס
 ורהב רעה: אל תתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפיך: 4
 הנצל כעבי מיד וכצפור מיד יקוש: לך אל 6
 נמלה עצל ראה דרכיה וחכם: אשר אין לה קצין שטר 7
 ומשל: תכין בקיץ לחמה אגרה בקציר מאכלה: עד 8
 מתי עצל תשכב מתי תקום משנתך: מעט שנות מעט 9
 תנומות מעט וחבקי ידים לשכב: ובא כמה לך ראשך 11
 ומחסוך באיש מגן: אדם בלי על איש און הולך עקשות 12

Cap. VI.
 Monet ne
 temere pro
 alio spon-
 deamus.
 Ab igna-
 via abster-
 ret, exem-
 plo formi-
 ca. Rur-
 sus de amo-
 re impuro
 & adulte-
 ro devitan-
 do.

בעיניו קרי פה: קורין בעינו מולל ברגלו מרה באצבעותיו: 13 כרגליו קרי

תהפכות

14 תהפכותי בלבו הרשרע בכל עת מדנים ישלח: על-^{מדונים קרי}
 16 כן פתאם יבוא אידו פתע ישבר ואין מרפא: ששהנה
 17 שנא יהוה ושבע תועבות נפשו: עינים רמות לשון יחירו
 18 שקר ויריס שפכות דם נקי: לב הרש מחשבות און
 19 רגלים ממהרות לרוץ לרעה: יפיה כזבים ער שקר
 כ ומשלח מדנים בין אחים: נצר בני מצות
 21 אביך ואל תטש תורת אמך: קשרם על לבך תמיד
 22 ענרם על גרגרתך: בהתהלכך תנחה אתך בשכבך
 23 תשמר עליך והקיצות היא תשיחך: כי נר מצוה ותורה
 24 אור ודרך חיים תוכחות מוסר: לשמרך מאשת רע
 כה מחלקת לשון נכריה: אל תחמד יפיה בלבבך ואל-
 26 תקחך בעפעפיה: כי בעד אשה זונה ער ככר לחם ^{קסז בלא אסף}
 27 ואשת איש נפש יקרה תצוד: היחתה איש איש בחיקו
 28 ובגדיו לא תשרפנה: אסיהלך איש על הנחלים
 29 ורגליו לא תכוונה: כן הפא אל אשת רעה ולא ינקה
 ל כל הנגע בה: לא יבחו לגנב כי יגנוב למלא נפשו
 31 כי ירעב: ונמצא ישלם שבעתים את כל דהון ביתו
 32 יתן: נאף אשה חסר לב משחית נפשו הוא יעשנה:
 33 נגע זקלון ימצא וחרפתו לא תמחה: כי קנאה
 34 לה חמת גבר ולא יחמול ביום נקם: לא ישא פני כל
 אן כפר ולא יאכה כי תרבה שחד: בני שמר
 2 אמרי ומצותי תצפן אתך: שמר מצותי וחייה ותורת
 3 כאישון עיניך: קשרם על אצבעתיך כתבם על לוח
 4 ללבך: אמר לחכמה אחתי ארת ומדע לבניה
 ה תקרא: לשמרך מאשה זרה סנכריה אמריה
 6 החליקה: כי בחלון ביתי בעד אשנבי נשקפתי:
 7 וארא בפתאים אבינה בבנים נער חסר לב:
 8 עבר בשוק אצל פנה ודרך ביתה יצער:
 בנשף

Cap. VII.
 Ad vera
 Sapiencia
 amplexus
 invitat, &
 à falsa per-
 versaque
 cavere ju-
 bet, eam-
 que mere-
 tricio orna-
 tu & cultu
 in scenam
 producit.

9 בְּנִשְׁף־בְּעֶרְב־יוֹם בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וְאִפְלָה
 11 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרֹאתוֹ שִׁית זֹנֶה וְנִצְרַת לֵב׃ הִמִּיה הִיא י
 12 וּסְרַרְת בְּבֵיתָהּ לֹא יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃ פְּעַם בַּחוּץ פְּעַם
 13 בְּרַחֲבַת וְאֵצֶל כָּל־פֶּנֶה תֵּאָרֵב׃ וְהַחֲזִיקָהּ בּוֹ וְנִשְׁקָה
 14 לוֹ הַעֵזָה פָּנֶיהָ וְתֹאמַר לוֹ׃ זָכְחֵי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם
 טו שְׁלַמְתִּי נְדָרַי׃ עַל־כֵּן יֵצְאֵתִי לִקְרֹאתְךָ לִשְׁחַר פְּנֶיךָ טו
 16 וְאִמְצֹאֲךָ׃ מֵרַב־דִּים רַב־תִּי עֲרִשֵׁי חֲטֹבוֹת אֲטוֹן מִצָּרִים׃ 16
 17 נִפְתִּי מִשְׁכְּבֵי מֵר אֱהִלִים וְקִנְמוֹן׃ לִכֵּה נִרוֹה דָדִים עַד 18
 19 הַבֶּקֶר נִתְעַלְסָה בְּאֵהָבִים׃ כִּי אֵין אִישׁ בְּבֵיתוֹ הַלֵךְ
 בְּדֶרֶךְ מִרְחוֹק׃ צָרוֹר הַכֶּסֶף לִקְחֵ בִירוֹ לְיוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא כ
 21 בֵּיתוֹ׃ הִטְתּוֹ כְּרֹב לִקְחָהּ בַּחֲלֶק שִׁפְתֶיהָ תְדִיחֲנוּ׃ 21
 22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פֶּתְאִים כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח יָבֵא וְכַעֲכֶם
 23 אֶל־מוֹסֵר אוֹיֵל׃ עַד יִפְלַח חֵץ כִּבְדּוֹ כְּמַחַר צִפּוֹר אֶל־
 24 פַּחּוּלָא יִדַע כִּי־בִנְפֹשׁוֹ הוּא׃ וְעֵתָה בָנִים שְׂמֵעֵר
 לִי וְהִקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי פִי׃ אֶל־יֵשֵׁט אֶל־דַּרְכֵיהָ לִבָּהּ אֶל־כֵּה
 26 תִּתַּע בְּנִתְיִבְתֶּיהָ׃ כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וְעֵצְמִים
 27 כָּל־הַרוּגֶיהָ׃ דַּרְכֵי שְׂאוֹל בֵּיתָהּ יוֹרְדוֹת אֶל־חַרְדֵי מוֹת׃ 27

ejusque illecebras ac blanditias exponit.

28 הֲלֹא חֲכָמָה תִּקְרֵא וְתִבְנוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ קָא
 3 מַרְמִים עָלַי דֶּרֶךְ בֵּית נְתִיבוֹת נִצְבָה׃ לִיד־שְׁעָרִים לִפְי
 4 קֶרֶת מְבוֹא פֶתְחִים תְּרִנָּה׃ אֵלֶיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי
 אֶל־בְּנֵי אָדָם׃ הִבִּינוּ פֶתְאִים עֲרַמְרָה וְכִסְלִים הִבִּינוּ ה
 6 לֵב׃ שְׂמַעוּ כִּי־נִגְדִים אֲרַבְּרוּ וּמִפֶּתַח שִׁפְתֵי מִישְׁרִים׃ 6
 7 כִּי־אִמַּת יִהְיֶה חֲכִי וְתוֹעֵבַת שִׁפְתֵי רָשָׁע׃ בְּצַדֵּק כָּל־ 7
 8 אִמְרֵי פִי אֵין כֵּהֶם נִפְתַּל וְעֵקֶשׁ׃ כָּל־ם נִכְחֵס לִמְכִּין
 9 וְיִשְׂרָיִם לְמִצְאֵי דַעַת׃ קַחוּ־מוֹסְרֵי וְאֶל־כֶּסֶף וְדַעַתִּי
 11 מִחֲרוֹץ נִבְחָר׃ כִּי־טוֹבָה חֲכָמָה מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים 11
 12 לֹא־יִשׁוּוּ בָהּ׃ אֲנִי חֲכָמָה שִׁכְנַתִּי עֲרַמָה וְדַעַת מוֹמּוֹת 12
 13 אִמְצֹא׃ יִרְאֵת יְהוָה שְׁנֵאת רַע נֹאֵה וְנֹאֵן וְדַרְךְ רַעוּפֵי 13

Cap. VIII.
Hic ipsa Sapientia introduci- tur, seque aeternam Dei prolem fatetur, atque ante ipsa mundi incubula sese extitisse docet; denique ad castos suos amplexus universos invitat.

תהפכות

14 תהפכות שנאתי: ליעצה ותושיה אני כינה לי גבורה:
 16 טו בי מלכים ימלכו ורזנים יחוקקו צדק: בישרים ישרו
 17 ונדבכים כל שפטי ארץ: אני אהביה אהב ומשחרי ^{אהבי קרי}
 18 19 ימצאנני: עשר זכבוד אתי הון עתק וצדקה: טוב פריי
 כ מחרוץ ומפז ותבואתי מכסף נבחר: בארח צדקה
 21 אהלך בתוך נתיבות משפט: להנחיל אהבי יש
 22 ואצרתיהם אמלא: יהוה קנני ראשית דרכו
 23 קדם מפעליו מאז: מעולם נסכתי מראש מקרמי ארץ:
 24 כה באין תהמות חוללתי באין מעינות נכבדימים: כטרם ^{רגש אחר קמץ}
 26 הרים הטבעו לפני גבעות חוללתי: עד לא עשה ארץ
 27 וחוצות וראש עפרות תבל: בהכינו שמים שם אני
 28 בחקו חוג על פני תהום: באמצו שחקים ממעל בעוזו
 29 עינות תהום: בשומו לים חקו ומים לא יעברו פיו
 ל בחוקו מוסדי ארץ: ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים
 31 יום יום משחקת לפניו בכל עת: משחקת בתבל ארצו
 32 ושעשעי את בני אדם: ועתה בניס שמעו לי
 33 ואשרי דרכי שמרו: שמעו מוסר וחכמו ואל תפרעו:
 34 אשרי אדם שמע לי לשקד על דלתת יום יום לשמר
 יתיר לה מזוזת פתח: כי מצאי מצאי חיים ופקר צון מיהוה:
 36 וחטאי חמסנפשו כל משנאי אהבו מות:

א חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה: **ט**
 3 2 טבחה טבחה מסכה ינה אף ערכה שלחנה: שלחה
 4 נערתי תקרא על נפי מדמי קרת: מי פתי יסר הנה
 ה חסר רי באמרה לו: לכו לחמו בלחמי ושתו ביינ
 6 7 מסכתי: עזבו פתאיסוחיו ואשרו בדרך בינה: יסר
 8 לין לקח לו קלון ומוכיח לרשע מומו: אל תוכח לין
 פן ישנאך הוכח לחכם ואהבך: תן לחכם ויחכם עוד
 יהודע לצדיק ויוסף לקח: תחלת חכמה ראת יהוה
 ורעת

Cap. IX.
 Ad templa
 & adyta
 Sapientia
 invitantur
 omnes:
 Stultitia
 autem ha-
 bitu mere-
 tricis de-
 pingitur.

11 ורעת קדשים בניה: כירבי רבו ימך ויסיפו לך שנות
 12 חיים: אם חכמת חכמת לך ולצת לברך תשא: אשת
 13 בסילות הומיה פתיות ובל ידעה מה: וישבה לפתח
 14 ביתה על כסא מרמי קרת: לקרא לעברי דרך
 15 המישרים ארחותם: מי פתיסר הנרה וחסר לב
 16 ואמרה לו: מיס גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם:
 17 ולא ידע כי רפאים שם בעמקי שאול קראיה:
 18

משלי שלמה בן חכם ישמח אב ובן א

Cap. X.
Sapientia
atque stul-
titia cha-
racteres.

1 כסיל תונת אמו: לא יועילו אוצרות רשע וצדקה
 2 תציל ממות: לא ירעיב יהודה נפש צדיק והורת
 3 רשעים יהרף: ראש עשה כף רמיה ויד חרוצים
 4 תעשיר: אגר בקיץ בן משכיל גרדם פקציר בנה
 5 מביש: ברכות לראש צדיק ופי רשעים יכסה
 6 חמס: זכר צדיק לברכה ושם רשעים ירקב:
 7 חכם לב יקח מצות ואויל שפתים ילבט: הולך
 8 בתום ילך בטח ומעקש דרכיו יודע: קרץ עין יתן
 9 עצבת ואויל שפתים ילבט: מקור חיים פי
 10 צדיק ופי רשעים יכסה חמס: שנאה תערר מדנים
 11 ועל כל פשעים תכסה אהבה: בשפת ינבון תמצא
 12 חכמה וישבט לגו חסר לב: חכמים יצפנו דעת ופי
 13 אויל מחתה קרבה: הון עשיר קרית עוז מחתת
 14 דלים רישם: פעלת צדיק לחיים תבואת רשע
 15 להטאת: ארח לחיים שומר מוסר ועזב תוכחת
 16 מתעה: מכסה שנאה שפתי שקר ומוציא דבה
 17 הוא כסיל: ברב דברים לא יחדל פשע
 18 וחושך שפתיו משכיל: כסף נבחר לשון צדיק לבב
 19 רשעים כמעט: שפתי צדיק ידעו רבים ואוילים
 20 בחסר לב ימותו: ברכת יהודה היא תעשיר ולא
 21

יוסף

23 יוסף עצב עמה: כשחוק לכסיל עשורת זמה
 24 וחכמה לאיש תבונה: מגורת רשע היא
 כה תבואנו ותאורת צדיקים יתן: כעבור סופה ואין
 26 רשע וצדיק יסוד עולם: כחמץ לשנים וכעשן
 27 לעינים כן העצל לשלחיו: יראת יהוה תוסף
 28 ימים ושנות רשעים תקצרנה: תוחלת צדיקים
 29 שמחה ותקורת רשעים תאבד: מעזלתם דרך
 ליהוה ומחתה לפעלי און: צדיק לעולם בל-
 31 ימוט ורשעים לא ישכנו ארץ: פי צדיק יגוב חכמה
 32 ולשון תהפכות תכרת: שפת צדיק ידעון רצון ופי
א 1 רשעים תהפכות: מאזני מרמה תועבת יהוה
 2 ואבן שלמה רצונו: בא זרון ויבא קלון ואת צנועים
 3 יסרם חכמה: תמת ישרים תנחם וסלף בגדים ושדם:
 4 לא יועיל הון ביום עברה וצדקה תציל ממות: צדקת
 6 תמים תישר דרכו וברשעתו יפל רשע: צדקת ישרים
 7 תצילם ובהות בגדים ילכו: במות אדם רשע תאבד
 8 תקוה ותוחלת אונים אבדה: צדיק מצרה נחליץ ויבא
 9 רשע תחתיו: בפה חנף ישחת רעהו וכדעת צדיקים
 י יחלצו: בטוב צדיקים תעליץ קריה ובאבד רשעים
 11 רנה: בברכת ישרים תרום קרת ובפי רשעים תהרס:
 12 13 כו לרעהו חסר לב ואיש תבונות יחריש: הולך רכיל
 14 מגלה סוד ונאמן רוח מכסה דבר: באין תחבולות יפל-
 טועם ותשועה ברכ יועץ: רע ירוע כי יערכ זר ושונא
 16 תוקעים בוטח: אשת חן תתמך כבוד ועריצים יתמכר
 17 18 עשר: גמל נפשו איש חסד ועבר שארו אכזרי: רשע
 19 עשה פעלת שקר וזרע צדקה שכר אמת: כן צדקה
 כ לחיים ומרדף רעה למותו: תועבת יהוה עקשיל לב
 21 ורצונו תמי דרך: יד ליד לא ינקה רע וזרע צדיקים
 נמלט

Cap. XI.
 Utriusque
 commoda
 atque in-
 commoda.

22 גמלט : נזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם :
 23 תאות צדיקים אך טוב תקורת רשעים עברה : יש
 24 מפור ונוסף עוד וחשך מישר אך למחסור : נפש כה
 26 ברכה תרשן ומרוה גם הוא יורא : מנע בר
 27 יקבהו לאום וברכה לראש משביר : שחר טוב
 28 יבקש רצון ודרש רעה תבואנו : בוטח בעשרו
 29 הוא יפל וכעלה צדיקים יפרחו : עבר ביתו
 ינחל רוח ועבר אויל לחכם לב : פרי צדיק עץ חיים ל
 ורקח נפשות חכם : הן צדיק בארץ ישלם אף 31

כירשע וחוטא : אהב מוסר אהב דעת ושונא ור א

Cap. XII
 Fructus
 utriusque
 atque
 effectus.

2 תוכחת בער : טוב יפיק רצון מירוה ואיש מזמורת
 3 ירשע : לא יכון אדם ברשע ושרש צדיקים בלימוט :
 4 אשת חיל עטרת בעלה וכרקב בעצמותיו מבישה :
 5 מחשבות צדיקים משפט תחבלות רשעים מרמה : ה
 6 דברי רשעים ארב דסופי ישרים יצילם : הפוך רשעים
 7 ואינם ובית צדיקים יעמד : לפי שכלו יהלל איש
 8 ונעורה לביהיה לבו : טוב נקלה ועבר לו ממתכבד
 9 וחסר לחם : יודע צדיק נפש בהמתו ורחמי רשעים
 10 אכזרי : עבר אדמתו ישבע לחם ומרדף ריקים חסר
 11 לב : חמד רשע מצוד רעים ושרש צדיקים יתן : בפשע
 12 שפתים מוקש רע ויצא מצרה צדיק : מפרי פי איש
 14 ישבע טוב וגמול ירי אדם ישוב לו : דרך אויל ישר טו
 15 בעיניו שמע לעצה חכם : אויל ביום יודע כעסו וכסה
 16 קלון ערום : יפח אמונה יגיד צדק וער שקרים מרמה :
 17 יש בוטה כמרקרות חרב ולשון חכמים מרפא :
 18 שפת אמרת תכון לעד וער ארגיעה לשון שקר :
 19 מרמה בלב חרש רע וליועצי שלום שמחה : לא כ
 21 יאנה לצדיק כל און ורשעים מלאו רע : תועבת יהוה
 22 שפתי

ישכ
 קרי

23 שפתי שקר ועשי אמונה רצונו : אדם ערום כסר
 24 דעת ולב כסיל יקרא אולת : יד חרוצים תמשול
 כה ורמיה תהיה למס : דאנה בלב איש ישחנה ודבר
 26 טוב ישמחנה : יתר מרעהו צדיק ודרך רשעים תתעם :
 27 28 לא יחרך רמיה צידו והון אדם יקר חרוץ : בארח
 הה רפה צדקה חיים ודרך נתיבה אלמות :

Cap. XIII.
 Gnome,
 diverseque
 breves sen-
 tentia.

א ונ בן חכם מוסר אבולין לא שמע גערה :
 2 3 מפרי פי איש יאכל טוב ונפש בגדים חמס : נצר פיו
 4 שמר נפשו פשק שפתיו מחתה לו : מתאוה ואין
 ה נפשו עצל ונפש חרצים תרשן : דבר שקר ישנא
 6 צדיק ורשע יבאישו חפיר : צדקה תצר תם דרך
 7 ורשעה תסלף חטאת : ישמת עשר ואין כל מתרושש
 8 והון רב : כפר נפש איש עשרו ורש לא שמע
 9 גערה : אור צדיקים ישמח ונר רשעים ידעך : רק
 11 בודון יתן מצה ואת נועצים חכמה : הון מהבל ימעט
 12 וקבץ על יד ירבה : תוחלת ממשכה מחלה לב ועין
 13 חיים תאוה באה : בזל דבר יחבל לו וירא מצוה
 14 הוא ישלם : תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי
 טו מורת : שכל טוב יתן חזון ודרך בגדים איתן :
 16 17 כל ערום יעשה ברעת וכסיל יפרש אולת : מלאך
 18 רשע יפל ברע וציר אמונים מרפא : רישוקלון
 19 פורע מוסר ושמר תוכחת יכפר : תאוה נהיה תערב
 כ כל נפש ורתועבת כסילים סור מרע : הלוק את
 21 חכמים וחכם ורעה כסילים ירוע : חטאים
 22 תרדף רעה ואת צדיקים ישלם טוב : טוב ינחיל
 23 בני בנים וצפון לצדיק חיל חוטא : רב אכל
 24 ניר ראשים ויש נספו בלא משפט : חושך שכטו
 כה שונא בנו ואהבו שחרו מוסר : צדיק אכל לשבע
 נפשו

מז א א א א

Cap XIV.
Sapientes
stultosque
rursus in-
ter se con-
tendit,
quid alteri
alteris pra-
stent.

נפשו ובטן רשעים תחסר: חכמות נשים פנתה וך א
 ביתה ואולת בידה תהרסנו: הולך בישרו ירא 2
 יהוה ונלוח דרכיו בזהו: בפי אויל חטר גאוה ושפתי 3
 חכמים תשמורם: באין אלפים אבוס בר ורב 4
 רבואות בכח שור: עד אמונים לא יכזב ויפחה 5
 כזבים עד שקר: בקש לץ חכמה ואין ודעת לגבון 6
 נקל: לך מנגד לאיש בסיל וברל ידעת שפתי 7
 דעת: חכמת עוזם הבן דרכו ואולת כסילים 8
 מרמה: אולים יליץ אשם ובין ישרים רצון: לב 9
 יודע מרת נפשו ובשמחתו לא יתערב זר: בית 11
 רשעים ישמד ואהל ישרים יפריח: יש דרך ישר 12
 לפני איש ואחריתה דרכי מות: גם בשחק 13
 כבאב לב ואחריתה שמחה תונה: מדרכיו 14
 ישבע סוג לב ומעליו איש טוב: פתי יאמין לכל 15
 דבר וערום יבין לאשרו: חכם ירא וסר מרע 16
 ובסיל מתעבר וכושח: קצר אפים יעשה אולת 17
 ואיש מזמות ישנא: נחלופתאים אולת וערומים 18
 יכתירו דעת: שחור דעים לפני טובים ורשעים 19
 על שערי צדיק: גם לרעהו ישנא רש ואהבי כ
 עשיר רבים: בן לרעהו חוטא ומחונן עניים אשריו: 21
 הלוא יתעוררשי רע וחסד ואמת חדשי טוב: בכל 22
 עזב יהיה מותר ורב שפרתים אך למחסור: 23
 עטרת חכמים עשרם אולת כסילים אולת: 24
 מציל נפשות עד אמת ויפח כזבים מרמה: כה
 בראת יהוה מבטח עו ולבנו יהיה מחסה: 26
 יראת יהוה מקור חיים לסוד ממוקשי מות: ברב עים 27
 הדרת מלך ובאפס לאם מחתת רזון: ארך אפים 29
 רב תבונה וקצר רוח מרים אולת: חיי בשרים לכל

תר' דגושה

עניים קרי

מרפא

31 מרפא ורקב עצמות קנאה: עשק דל חרף עשהו
 32 ומכברו חנן אביון: ברעתו ידחה רשע וחסה במותו
 33 צדיק: בלב נבון תנוח חכמה ובקרוב כסילים תודע:
 34 לה צדקה תרומם גוי וחסד לאמים חטאת: רצון מלך
א 1 לעבר משכיל ועברתו תהיה מביש: מענה דרך ישיב
 2 חמה ודבר עצב יעלה אף: לשון חכמים תיטיב דעת
 3 ופי כסילים יביע אולת: בכל מקום עיני יהוה צופות
 4 רעים וטובים: מרפא לשון עין חיים וסלף בה שבר
 ה ברוח: אויל ינאץ מוסר אביו ושמר תוכחת יערים:
 6 7 בית צדיק חסן רב ובתבואתו רשע נעכרת: שפתי
 8 חכמים יזודעת ולב כסילים לא יכין: זבח רשעים
 9 תועבת יהוה ותפלת ישרים רצונו: תועבת יהוה דרך
 י רשע ומרדף צדקה יאהב: מוסר רע לעזב ארח
 11 שונא תוכחת ימות: שאול ואבדון נגד יהוה אף כי
 12 לבות בני אדם: לא יאהב לין הוכח לו אל חכמים
 13 לא ילך: לב שמח יטיב פנים ובעצבת לב רוח
 14 15 נכאה: לב נבון יבקש דעת ופני כסילים ידעה
 טו אולת: כל ימי עני רעים וטוב לב משתה תמיד:
 16 17 טוב מעט ביראת יהוה מאוצר רב וממהומה בו: טוב
 ארחת ידק ואהבה שם משור אבוס ושנאה בו:
 18 19 איש חמה יגרה מדון וארך אפים ישקיט ריב: דרך
 כ עצל כמשכת חרק וארח ישרים סללה: בן חכם
 21 ישמח אנוכסיל אדם בזה אמו: אולת שמחה
 22 לחסר לב ואיש תבונה ישר לכת: הפר מחשבות
 23 באין סוד וברב יועצים תקום: שמחה לאיש במענה
 24 פיו ודבר בעתו מה טוב: ארח חיים למעלה למשכיל
 כה למען סוד משאול מטה: בית גאים יסח יהוה ויצב
 26 גבול אלמנה: תועבת יהוה מחשבות רע וטהרים

Cap. XV.
 Multa sa-
 pienter &
 breviter a
 divino
 Scriptore
 dicta.

אמר ינעם: עבר ביתו בוצע בצוע ושונא מתנת 27
 יחיה: לב צדיק יהנה לענות ופירשעים יביע רעות: 28
 לחוק יהורה מרשעים ותפלת צדיקים ישמע: מאור 29 ל
 עינים ישמח לב שמועה טובה תרשן עצם: און 31
 שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין: פורע 32
 מוסר מואס נפשו ושמע תוכחת קונה לב: יראת 33

Cap. XVI.
 Providen-
 tie divine
 via, supre-
 mumque
 in cuncta
 dominium.

א יהוה מוסר חכמה ולפני כבוד ענוה: לארס מערכי יון
 לבומיהוה מענה לשון: כל דרכי אשן בעינו 2
 ותכן רוחות יהוה: גל אל יהורה מעשך ויכנו 3
 מחשבתך: כל פעל יהורה למענהו וגם רשע ליום 4
 רעה: תועבת יהורה כל גבה לב יד ליד לא ינקה: ה
 בחסד ואמת יכפר עון וביראת יהורה סור מרע: 6
 ברצות יהורה דרכי אשנים אויביו שלם אתו: טוב 7 8
 מעט בצדקה מרב רבואות בלא משפט: לב אדם 9
 יחשב דרכו ויהוה יכין צעדו: קסם על שפתי מלך 10
 במשפט לא ימעל פיו: פלס ומאזני משפט ליהוה 11
 מעשהו כל אבני כים: תועבת מלכים עשות רשע 12
 בי בצדקה יכון כסא: רצון מלכים שפתי צדק ודבר 13
 ישרים יאהב: חמת מלך מלאכי מורת ואיש חכם 14
 יכפרנה: באור פני מלך חיים ורצונו כעב מלקוש: טו
 קנה חכמה מה טוב מחרוץ וקנורת בינה נבחר 16
 מכסף: מסלת ישרים סור מרע שומר נפשו נצר 17
 דרכו: לפני שבר נאון ולפני כשלון נבה רוח: טוב 18 19
 שפל רוח את עניים מחלק שלל את גאים: משכיל כ
 על דבר ימצא טוב ובוטח ביהוה אשריו: לחכם לב 21
 יקר נבון ומתק שפתיים סוף לקח: מקור חיים שכל 22
 בעליו ומוסר אולים אולת: לב חכם ישכיל פיהו ועל 23
 שפתי יסוף לקח: צוף דבש אמרי ינעם מתוק לנפש 24

ומרפא

קנוים קרי

כה ומרפא לעצם: יש דרך ישר לפני איש ואחריתה

26 דרכי מות: נפש עמל עמלה לוכי אכף עליו פיהו:

27 28 איש בלי על כרה רעה ועל שפתיו כאש צרבת: איש ^{ספחוקר}

29 תהפכות ישלח מדון ונגזו מפריד אלוף: איש ^{חמס} ^{נו ועירא}

ל יפתרו רעהו והוליכו בדרך לא טוב: עצה עיניו

31 לחשב תהפכות קרץ שפתיו כלה רעה: עטרת

32 תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא: טוב ארך אפים

33 מגבור ומשל ברוחו מלכר עיר: בחיק יוטל ארת-

אן הגורל ומיהוה כל משפטו: טוב פת חרבה ושלוח ^א

2 בה מבית מלא זבחי ריב: עבר משכיל משל בכך

3 מביש ובתוך אחים יחלק נחלה: מצרף לכסף

4 וכור לזהב ובחן לבות יהוה: מרע מקשיב על-

ה שפת און שקר מזין על לשון הות: לעג לרש חרף

6 עשהו שמח לא יד לא ינקה: עטרת זקנים בני בנים

7 ותפארת בנים אבותם: לא נאווה לנבל שפת

8 יתר אף כי לנדיב שפת שקר: אבן חן השחד

9 בעיני בעליו אל כל אשר יפנה ישכיל: מכסה פשע

י מבקש אהבה ושנה בדבר מפריד אלוף: תחת ^{מלעל}

11 געה במבין מהכות כסיל מאה: אף מרי בקשרע

12 ומלאך אכזרי שלחבו: פגוש רב שכור באיש

13 ואל כסיל באולתו: משיברעה תחת טובה לא-

14 תמיש רעה מביתו: פוטר מים ראשית מדון לפני ^{חמוש קר}

טו התגלע הריב נטוש: מצדיק רשע ומרשיע צדיק

16 תועבת יהוה גם שניהם: למה זה מחיר ביד-

17 כסיל לקנות חכמה ולכי אין: בכל עת אהב

18 הרעואח לצרה יולד: אדם חסר לב תקע כף

19 ערב ערבה לפני רעהו: אהב פשע אהב מצח

כ מנביה פתחו מבקש שבר: עקש לב לא ימצא

Cap. XVII.
Sapientum
genius, in-
doles, & ve-
ra imago;
quibuscum
ex aduerso
vani per-
uersique
componun-
tur.

טוב ונהפך בלשונו יפול ברעה: ילך כסיל לתורה 21

לו ולא ישמח אבי נבל: לב שמח ייטב גהרה 22

ורוח נכאה תיבש גרם: שחר מחק רשע 23

יקח להטות ארחות משפט: ארת פני 24

מבין חכמה ועיני כסיל בקצה ארץ: בעם כה

לאביו בן כסיל וממר ליוולדתו: גם ענוש 26

לצדיק לא טוב להפות נדיבים על ישר: חושך 27

יקרי יקריו יודע דעת וקר רוח איש תבונה: גם 28

איל מחריש חכם יחשב אטם שפתיו נכון:

לתאווה יבקש נפרד בכל תושיה יתגלע: לא יחפץ וקא

כסיל בתבונה פי אם בהתגלות לבו: בכוא רשע בא 3

גם בזה ועם קלון חרפה: מים עמקים דברי פי איש 4

נחל נבע מקור חכמה: שארת פני רשע לא טובה

להטות צדיק במשפט: שפתי כסיל יבאו בריב ופיו 6

למהלמות יקרא: פי כסיל מחתה לו ושפתיו מוקש 7

נפשו: דברי נרגז במתלהמים זהם ירדו חרדי בטן: 8

גם מתרפה במלאכתו אה הוא לבעל משחית: 9

מגדל עשם יהוה בו ירוץ צדיק ונשגב: הווי 11

עשיר קרית עזו וכחומר נשגבה במשכתו: לפני 12

שבר יגבה לב איש ולפני כבוד עורה: משיב דבר 13

בטרם ישמע אולת היא לו וכלמה: רוח איש יכלכל 14

מחלה ורוח נכאה מי שאנה: לב נכון יקנה דעת טו

ואזן חכמים תבקש דעת: מתן אדם ירחיב לו ולפני 16

גדולים ינחנו: צדיק הראשון בריבו בארעהו וחקרו: 17

מדינים ישבית הגורל ובין עצומים יפריד: אה נפשע 18

מקרת עז ומדונים כבריח ארמון: מפרי פי איש כ

תשבע בטנו תבואת שפתיו ישבע: מות וחיים ביד 21

לשון ואהביה יאכל פריה: מצא אשה מצא טוב ופק 22

רצון

Cap. xviii.
De colenda
amicitia,
justitia
aliisque
virtutibus.

בא קרי

ובדינים קרי

Cap. XIX.
Laus simplicitatis,
mansuetudinis, misericordia.

23 רצון מיהוה: תחנונים ידבר רשוע שיר יענה ענות: איש
 24 ארץ רעים להתרועע ויש אהב דבק מאח: טוב רש
 2 הולך בתמו מעקש שפתיו והוא כסיל: גם בלא דעת
 3 נפש לא טוב ואין ברגלים חוטא: אולת אדם
 4 תסלף דרכו ועל יהוה יזעף לבו: הווי סוף רעים
 5 הרבים ודל מרעהו יפרד: עד שקרים לא ינקה ויפח
 6 כזבים לא ימלט: רבים יהלו פני נדיב וכל הרע
 7 לאיש מתן: כל אחי רשוי שגא הוא אף כי מרעהו
 8 רחקו ממנו מדרך אמרים לא דמה: קנה לב אהב לו קרי
 9 נפשו שמר תבונה למצא טוב: עד שקרים לא
 10 ינקה ויפח כזבים יאבד: לא נאווה לכסיל תענוג אף
 11 כי לעברי משל בשרים: שכל אדם האריך אפו
 12 ותפארתו עבר על פשע: נהם בכפיר זעף מלך
 13 וכטרל על עשב רצונו: הנת לאביו בן כסיל ורלף
 14 טרד מדיני אשה: בית והון נחלת אבות ומיהוה אשה
 15 טו משכלת: עצלה תפיל תרדמה ונפש רמיה תרעב:
 16 17 שמר מצורה שמר נפשו בזה ררכיו יומת: מלוגה ימוח קרי
 18 יהוה חונן דל וגמלו ישלם לו: יסר בנה כי יש תקוה
 19 ואל המיתו אל תשא נפשך: גרל חמה נשא ענש גרל קרי
 20 כפי אם תציל ועוד תוסף: שמע עצה וקבל מוסר
 21 למען תחכם באחריתך: רבות מחשבות בלב איש
 22 ועצת יהוה היא תקום: תאות אדם חסדו וטוב רש
 23 מאיש כזב: יראת יהוה לחיים ושבע ילין בל יפקד
 24 רע: טמן עצל ירו בצלחת גם אל פיהו לא ישיכנה:
 25 כה לין תכה ופתי יערס והוכיח לנבון בין דעת: משדר
 26 אב יבריה אם בן מביש ומחפיר: חרל בני לשמע
 27 מוסר לשנות מאמרי דעת: עד בליעל ילין משפט
 28 ופי רשעים יבלע און: נבנוו ללצים שכטים
 29 ומהלמות

Cap. XX.
Varia sapientia
praecepta, ad
vitam recte
instituen-
dam spe-
ctantia.

א ומהלמות לגו כסילים: לין היין המה שכרו וכל שנה כ
 ב לא יחכם: נהם בכפיר אמת מלך מתעברו חוטא
 ג נפשו: כבוד לאיש שבת מריב וכל אויל יתגלע:
 ד מחרף עצל לא יחרש ישאל בקציר ואין: מים עמקים
 ה עצה בלב איש ואיש תבונה ידלנה: רב אדם יקרא
 ו איש חסדו ואיש אמונים מי ימצא: מתהלך בתמו
 ז צדיק אשרי בניו אחריו: מלך יושב על כסא דין מזרה
 ח בעניו בלדע: מריאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאתי:
 ט אבן ואבן איפה ואיפה תועבת יהוה גס שניהם: גס
 י במעליו יתנכר נער אסוף ואם ישר פעלו: און
 יא שמעת ועין ראה יהוה עשה גס שניהם: אל תאהב
 יב שנה פן תורש פקח עיניך שבע לחם: רערע יאמר
 יג הקונה ואזל לו אז יתהלל: יש זהב ורב פנינים וכלי טו
 יד יקר שפתי דעת: לקח בגדו כי ערב זר ובעד נכרים
 טו חבלהו: ערב לאיש לחם שקר ואחר ימלא פיהו חציץ:
 טז מחשבות בעצה תכון וכתחבולות עשה מלחמה:
 יז גולה סוד הולך רכיל ולפתה שפתיו לא תתערב:
 יח מקלל אביו ואמו ידעך נרו באישון חשך: נחלה כ
 יט מבחלת בראשונה ואחריתה לא תברך: אל תאמר
 כ אשלמה דרע קוה ליהוה וישע לה: תועבת יהוה אבן
 כא ואבן ומאזני מרמה לא טוב: מיהורה מצערי גבר
 כב ואדם מה יבין דרכו: מוקש אדם ילע קדש ואחר כה
 כג נדרים לבקר: מזרה רשעים מלך חכם וישב עליהם
 כד אופן: נר יהוה נשמת אדם חפש כל חררי בטן:
 כה חסד ואמת יצרו מלך וסעד בחסד כסאו: תפארת
 כו בחורים כחם והרר זקנים שיבה: חברות פצע תמריק ל
 כז ברע ומכות חררי בטן: פלגי מים לב מלך ביר יהוה
 כח על כל אשר יחפץ יטנו: כל דרך איש ישר בעיניו
 כט ותכן

Cap. XXII.
Multa pul-
chre &
prudenter

à sacro
Scriptore
dicta, ad
mores &
communem
vitæ usum
pertinentia.

3 ותכן לבות יהוה: עשה צדקה ומשפט נבחר ליהוה
 4 מזבח: רוס עינים ורחב לב נר רשעים חטאת:
 5 המחשבות חרוץ אך למותר וכל אין אך למחסור
 6 פעל אצרות בלשון שקר הכל נרף מבקשי מות:
 7 8 שר רשעים יגורם כי מאנו לעשות משפט: הפכפך
 9 דרך אישור ודרך ישראל: טוב לשבת על פנת
 10 11 נג מאשר מדונים ובית חבר: נפש רשע אותה
 12 רע לא יחן בעינו רעהו: בעניש לץ יחכם פתי
 13 ובה שכיל לחכם יקח דעת: משכיל צדיק
 14 לבית רשע מסלף רשעים לרע: אטם אזנו
 15 מזעקת דל גם הוא יקרא ולא יענה: מתן
 16 בסתר יכפר אף ושחר בחק חמה עזה:
 17 טו שמחה לצדיק עשות משפט ומחנה לפעלי
 18 19 און: אדם תועה מדרך השכל בקהל רפאים ינוח:
 20 איש מחסור אהב שמחה אהב יין ושמן לא יעשיר:
 21 22 כפר לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד: טוב
 23 24 שבת בארץ מדבר מאשר מדונים וכעס:
 25 כאוצר נחמד ושמן בנוה חכם וכסיל אדם
 26 יבלענו: רדף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה
 27 וכבוד: עיר נברים עלה חכם וירד עו
 28 מבטחה: שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו: הה רפה
 29 30 זר יהיר לץ שמו עושה בעברת זדון: תאורת עצל
 31 32 תמיתנו כי מאנו דיו לעשות: כל היום התאוה תאוה
 33 וצדיק יתן ולא יחשך: זבח רשעים תועבה אף כי
 34 35 בנמה יביאנו: עד כזבים יאבר ואיש שמעלנצח ידבר:
 36 37 העו איש רשע בפניו וישר הוא יכין דרכיו: אין חכמה דרכו קרי
 38 39 ואין תבונה ואין עצה לנגד יהוה: סוס מוכן ליום
 40 41 כב מלחמה וליהוה התשועה: נבחר שם מעשר רב
 42 43 מכסף

Cap. XXII.
De curâ
boni nomi-
מכסף

מכסף ומוזהב חן טוב: עשיר ורש נפגשו עשה כלם 2

nis, misericordia, & fiducia in Deo: aliaque monita.

3 יהוה: ערום ראה רעהו יסתרו פתיים עברו ונענשו: 3 ונסתר

4 עקב ענוה יראת יהוה עשר וכבוד וחיים: צננים 4 ה

5 פחים בדרך עקש שומר נפשו ירחק מהם: חנף 6

6 לנער על פי דרכו גם כיוקין לא יסור ממנה: עשיר 7

7 ברשים ימשול ועבד לזה לאיש מלוה: זורע עולה 8

8 יקצור יאוו ושבט עברתו יכלה: טוב עין הוא יברך 9

9 כי נתן מלחמו לדל: גרש לץ ויצא מדון וישבת דין י

10 יחירו וקלון: אהב טהור לב חן שפתיו רעהו מלך: עיני 11

11 יהוה נצרו דעת ויסלף דברי בגד: אמר עצל ארי 13

12 בחוץ בתוך רחבות ארצה: שוחה עמקה פי זרות 14

13 זעום יהוה יפול שם: אולת קשורה בלב נער שבט טו

14 מוסר ירחיקנה ממנו: עשק דל להרבות לו נתן 16

15 לעשיר אך למחסור: הט אונף ושמע דברי חכמים 17

16 ולבה תשית לדעתי: כי נעים כי תשמרם בבטנה 18

17 יכנוי חדו על שפתך: לחיות ביהודה מבטחך 19

18 יהודעתך היום אף אתה: הלא כתבת לך שלשום כ

פלישים קרי

19 במעצות ודעת: להודיעך קשט אמרי אמרת להשיב 21

20 אמרים אמת לשלחך: אל תגול דל 22

21 כי דל הוא ואל תדכא עני בשער: כי יהוה יריב ריבם 23

22 וקבע את קבעיהם נפש: אל תתרע את בעל אף 24

23 ארחיו קרי ואת איש חמורת לא תבוא: פן תאלף ארחתו כח

24 ולקחת מוקש לנפשך: אל תהי בתקעי כף בערבים 26

25 משאות: אם אין לך לשלם למה יקח משכבך 27

26 מתחתך: אל תסגובול עולם אשר עשו אבותיך: 28

27 חזית אישי מהיר במלאכתו לפני מלכים יתיצב בל 29

28 יתיצב לפני חשכים: כי תשב ללחום את מושל בין כנא

Cap. xxviii

29 תבין את אשר לפניך: ושמת שפין בלעה אם בעל 2

Contra

30 נפש

luxum & ebrietatem.

3 נפש אתה: אל תתאו למטעמותיו ורוח לחם

4 כזבים: אל תיגע להעשיר מבינתך חרל:

ה התעוף עיניך בואיננו כי עשה יעשה לו כנפים התעוף קרי

6 כנשר ועיף השמים: אל תלחם את לחם יעף קרי

7 רע עין ואל תתאו למטעמותיו: כפי כמו שער

בנפשו כן הוא אכול ושתה יאמר לך ולבו כל עמך:

8 פתך אכלת תקיאנרה ושתה דבריך הנעמים:

9 באזני כסיל אל תדבר כפי לבו לשכל מליך: אל

11 תסג גבול עולם ובשרי תומים אל תבא: כי גאלם

12 חוק הוא יריב את ריבם אתך: הביאה למוסר לבך

13 ואזניך לאמרי דעת: אל תמנע מנער מוסר כפי

14 תכנו בשכט לא ימור: אתה בשכט תכנו ונפשו

טו משאול תציל: בני אם חכם לבך ישמח לבי

16 גם אני: ותעלונה כליותי בדבר שפתיך מישרים:

17 אל יקנא לבך בחטאים כי אם ביראת יהוה כל היום:

18 כי אם יש אחרית ותקותך לא תכרת: שמע אתה

19 כבני וחכם ואשר בדרך לבך: אל תהי בסכאי יין

21 בזללי בשר למו: כי סבא וזולל יורש וקרעים

22 תלביש נומה: שמע לאביך זה ילדך ואל תכזו כי

23 זקנה אמה: אמת קננה ואל תמכר חכמה ומוסר

24 ובינה: גול יגול אבי צדיק יולד חכם וישמח בו גול ק' ויולד ק' ישמח קרי

26 כה ישמח אביך ואמה ותגל יולדתך: תננה בני לבך לי

27 ועיניך דרכי תרצנה: כי שוחה עמוקה זונה ובאר תצננה קרי

28 צרה נכריה: אף היא כחתף תארב ובוגרים בארם

29 תוסיף: למי אזי למי אבוי למי מדונים למי שוח פרונים קרי

ל למי פצעים חנם למי חכללות עינים: למאחרים על

31 היין לבאים לחקור ממסך: אל תרא יין כי יתארם

32 פיתן בבנים עינו יתהלך במישרים: אחריתו כנחש כבוס קרי

ישך

ישך וכצפוני יפרש: עיניך ידאו זרות ולכך ידבר 33
 תהפכות: והיית כשכב בלבים וכשכב בראש חבל: 34
 הכוני בל-חליתי הלמוני בל-ידעתי מתי אקייץ אוסיף לה
 אבקשנו עוד: אל-תקנא באנשי רעה ואל-תתאו כר
 להיורא אתם: כי שד יהגה לבס ועמל שפתיהם 2
 תדברנה: בחכמה יבנה בית וכתבונה יתכונן 3
 וברעת חדרים ימלאו כל-הון יקר ונעים: גבר-חכם 4 ה
 בעוז ואיש דעת מאמץ-כת: כי בתחבולות תעשה לך 6
 מלחמה ותשועה בלב יועץ: ראמור לאויל חכמות 7
 בשער לא יפתח פיהו: מחשב להרע לו בעל מזמות 8
 יקראו: זמת אולת חטאת ותועבת לארס לין: 9
 התרפית ביום צרה צר כחכה: הצל לקחים למותי 11
 ומטים להרג אם תחשוך: כי תאמר הן לא-ידענו 12
 זה הלא-תכן לבות הוא יבין ונצר נפשך הוא ידע
 והשיב לארס כפעלו: אכל בני דבש כי טוב ונפרת 13
 מתוק על-חכך: בן דעה חכמה לנפשך אם מצאת 14
 ויש אחרית ותקותך לא תכרת: אל-תארכרשע לננה טו
 צדיק אל-תשדד רבצו: כי שבעו יפור צדיק וקם 16
 ורשעים יבשלו ברעה: בנפל אויבך אל-תשמח 17 יחיד
 ובכשלו אל-יגל לכך: פן יראה יהוה ורע בעיניו והשיב 18
 מעליו אפו: אל-תתחר במרעים אל-תקנא ברשעים: 19
 כי לא תהיה אחרית לרענר רשעים ודעה: ירא את-כ 21
 יהוה בני ומלך עם-שונים אל-תתערב: כי פתאם יקום 22
 אידם ופיד שניהם מיודע: גם-אלה לחכמים הכר- 23
 פנים במשפט בל-טוב: אמרו לרשע צדיק אתה יקבהו 24
 עמים יזעמוהו לאמים: ולמוכיחים יעם ועליהם תבוא כה
 ברכת טוב: שפתים ישק משיב דברים נכחים: הכן 26 27
 בחוץ מלאכתך ועתרה בשדה לך אחר ובנית ביתך:

Cap. xxiv.
 Sapientia
 incumben-
 dum: de que
 virtute &
 honestate
 colenda,
 varia pre-
 cepta.

אל

28 29 אֵל־תְּהִי עַד־חֲנֹם בְּרַעַךְ וְהִפְתִּיתָ בְּשִׁפְתֶיךָ : אֶל־תֹּאמֶר
 כַּאֲשֶׁר עָשִׂה לִי כֵן אַעֲשֶׂה לּוֹ אִשִּׁיב לְאִישׁ כַּפְעָלוֹ :
 ל עַל־שָׂדֶה אִישׁ־עֲצַל עֲבַדְתִּי וְעַל־כָּרוֹם אָדָם חֹסֵר לֵב :
 31 וְהִנֵּה עָלֶיהָ כָּלוּ קַמְשׁוֹנִים כַּסּוֹ פָּנָיו חֲרָלִים וְגֵדֵר אֲבָנָיו
 32 נִהְרָסָה : וְאַחֲזָה אֲנֹכִי אִשִּׁית לְבִירְאִיתִי לְקַחְתִּי מוֹסֵר :
 33 מַעֲטֵט שָׁנוֹת מַעֲטֵט תְּנוּמֹת מַעֲטֵט חֲבָקִידִים לְשֹׁכֵב :
 34 וּבֵאֵמֶת הֵלֶךְ רִישׁוֹ וּמַחְסְרֵיךָ כַּאֲשֶׁר מִגֵּן :

Cap. xxv.
 Preceptade
 virtute,
 verborum
 figuris &
 parabolis
 adumbra-
 ta.

כר גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעֱתִיקוּ אַנְשֵׁי חֻזְקָה
 2 מֶלֶךְ־יְהוּדָה : כְּבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבַר וּכְבוֹד מַלְכִים
 3 חֶקֶר דְּבַר : שָׁמַיִם לְרוֹם וָאָרֶץ לְעֵמֶק וְלֵב מַלְכִים
 ה 4 אֵין חֶקֶר : הַגּוֹ סִינִים מִכֶּסֶף וַיִּצְאֵל לְצַרְף כָּלִי : הַגּוֹ
 6 רֶשַׁע לְפָנֵי־מֶלֶךְ וַיְכּוֹן בְּצַדִּיק כֶּסֶף : אֶל־תִּתְהַדָּר
 7 לְפָנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּרָלִים אֶל־תַּעֲמֹד : כִּי טוֹב אָמַר
 לֵךְ עָלֶיהָ הִנֵּה מִה־שְׁפִילָה לְפָנֵי נָרִיב אֲשֶׁר־דָּאוּ עֵינֶיךָ :
 8 אֶל־תִּצְאֵל לְרֵב מֵהָר פֶּן מִה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ
 9 בַּהֲכָלִים אֶתְחַרְעֶךָ : רִיבֶךָ רִיב אֶת־רַעַךְ וְסוֹד אַחֵר
 י אֶל־תִּגַּל : פֶּן־יִחַסְדֶּךָ שָׁמַע וּדְבַתְךָ לֹא תִשׁוּב :
 11 תְּפוּחֵי זָהָב בְּמִשְׁכִּיֹּת כֶּסֶף דְּבַר דְּבַר עַל־אֲפָנָיו :
 12 נֹזֶם זָהָב וְחֹלִי־כֶתֶם מוֹכִיחַ חֵכֶם עַל־אֹזן שְׁמַעֲתָ :
 13 כְּצִנֹּת־שֶׁלֶגוֹ בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשַׁלְּחוֹ וּנְפֹשׁ אֲדָנָיו
 14 יִשִּׁיב : נְשִׂאִים וְרוּחַ וְגִשָׁם אֵין אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת
 15 שֶׁקֶר : כַּאֲרֵךְ אַפִּים יִפְתַּח קִצִּין וּלְשׁוֹן רָכָה תִּשְׁבֵּר
 16 גֵרִם : דְּבַשׁ מִצָּאת אֶכְלֵהּ פֶּן־תִּשְׁבַּעְנִי וְהִקְאֵתוּ :
 17 18 הַקֶּר הַגֹּלֵךְ מִבֵּית רַעַךְ פֶּן־יִשְׁבַּעְךָ וּשְׁנֹאֶךָ : מִפִּיִן
 19 וְחָרְבוּ חֵץ שָׁנוֹן אִישׁ־עֵנָה בְּרַעְיוֹ עַד שֶׁקֶר : שׁוֹרְעָה
 כּוֹרֵגֵל מוֹעֵדֶת מִבְּטַח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה : מַעֲרָה־כְּגֵדִי
 בְּיוֹם קָרָה חֵמֶץ עַל־נֹתֵר וְשֵׁד בְּשָׂרִים עַל לְבָרֶע :
 21 אִם רַעֲב שְׁנֹאֶךָ הֵאֲכִילְהוּ לַחֵם וְאִם צָמָא הִשְׁקָהוּ מַיִם :

כי

22 כי גחלים אתה חתה על ראשו ויהוה ישלם לך :
 24 רוח צפון תחולל גשם ופנים נזעמים לשון סתר : טוב
 שבת על פנת גג מאשת מרונים ובית חבר : מים כה
 קרים על נפש עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק :
 27 מעין נרפש ומקור משחת צדיק מט לפני רשע : אכל
 28 דבש הרבות לא טוב וחקר כבדס כבוד : עיר פרוצה
 אין חומה איש אשרי אין מעצר לרוחו : כן א
 וכמטר בקציר כן לא נאווה לכסיל כבוד : כצפור
 לגוד כדרור לעוף כן קללת הנם לא תבא : שוט
 לסוס מתג לחמור ושבת לנו כסילים : אל תען כסיל
 כאולתו פן תשוה לו גם אתה : ענה כסיל כאולתו
 פן יהיה חכם בעיניו : מקצה רגלים חמס שתה שלח
 דברים ביד כסיל : דליו שקים מפסח ומשל בפי
 כסילים : כצורר אבן במרגמה כן נותן לכסיל כבוד :
 חוח עלה ביד שבור ומשל בפי כסילים : רב מחולל
 כל ושכר כסיל ושכר עברים : ככלב שב על קאו
 כסיל שונה באולתו : ראית איש חכם בעיניו תקוה
 לכסיל ממנו : אמר עזר שחל בדרך ארי בין
 הרחבות : הדלת תסוב על צירה ועצל על משתו :
 טמן עצל ידו בצלחת נלאה להשיבה אל פיו : חכם טו
 עצל בעיניו משבעה משיבי טעם : מחזיק כאוני כלב
 עבר מתעבר על ריב לא לו : כמתלהלה הירה זקים
 חצים ומות : כן איש רמה ארת רעהו ואמר הלא
 משחק אני : כאפס עצים תכבה אש ובאין נרגן ישתק כ
 מרון : פחם לגחלים ועצים לא שואיש מרונים לחרחר
 ריב : דברי נרגן כמתלהמים והם ירדו חררי בטן :
 כסף סיגים מצפה על חרש שפתים דלקים ולברע :
 בשפתו ינכר שונא ובקרבו ישית מרמה : כן יחנן כת

מרונים קרי

Cap. xxvi.
 Paroemia
 ejusdem ge-
 neris: &
 gnoma ver-
 bis insignes
 ac similitu-
 dinibus
 illustres.

מרונים קרי

בשפתו קרי

קולו

26 קולו אל תאמרו כי שבע תועבות בלבו: תפסרה

27 שנאה במשאון תגלה רעתו בקהל: כרה שחת בה

28 יפל וגלל אבן אליו תשוב: לשון שקר ישנא דכיו ופה

א כן חלק יעשה מרחה: אל תתהלל ביום מחר כי לא

Cap. xxvii.
Pulchra
monita, ad
vitam
moresque
sancte effor-
mandos, &
ad veram
sapientiam
acquiren-
dam perti-
nentia.

2 תרע מה ילד יום: יהללך זר ולא פיך נכריו אל

3 שפתיך: כבר אבן ונטל החול וכעס אביל כבר

4 משניהם: אכזריות חמה ושטף אף ומי יעמד לפני

ה קנאה: טובה תוכחת מגלה מאהבה מסתרת:

7 6 נאמנים פצעי אוהב ונעתרות נשיקות שונא: נפש

שבעה תבוס נפרת ונפש רעבה כל מר מתוק:

9 8 בצפור נודדת מן קנה כן איש נודד ממקומו: שמן

י וקטרת ישמח לב ומתק רעהו מעצרת נפש: רעה

יחידה ורעה אביך אל תעזב ובית אחיך אל תבוא ביום אירך

11 טוב שכן קרוב מאח רחוק: חכם בני ושמה לבי

12 ואשיבה חרפי דבר: ערום ראה רעה נסתר פתאים

13 עברו נענשו: קח בגדו כי ערב זר ובעד נכריה

14 חבלהו: מברך רעהו בקול גדול בבקר השמים

טו קללה תחשב לו: דלף טורד ביום סגריר ואשרת

16 מדונים נשתורח: צפניה צפן רוח ושמן ימינו מרינס קרי

17 יקרא: ברזל בברזל יחר ואיש יחר פני רעהו:

19 18 נצר תאנה יאכל פריה ושמר אדניו יכבד: כמים

כ הפנים לפני כן לב האדם לאדם: שאול ואברה לא ואכדון קרי

21 תשבענה ועיני האדם לא תשבענה: מצרף לכסף

22 וכור לזהב ואיש לפי מהללו: אם תכתוש את האביל

במכתש בתוך הריפות בעלי לא תסור מעליו אולתו:

24 23 ידע תרע פני צאנה שית לבך לעדרים: כילא לעולם

כה חסן ואסנור לרור רור: גלה חציר ונראה דשא ורור קרי

26 ונאספו עשמות הרים: כבשים ללבושך ומחיר שדרה הש' רגושה

עתורים

עתודים: וריו חלב עזים ללחמך ללחם ביתך וחיים 27

לנערותך: נסו ואין דרך רשע וצדיקים ככפיר כח

Cap. xxix.
De monito-
re ferendo,
justitiâ co-
lenda: de
adulatione,
paupertate,
furto.

יבטח: בפשע ארץ רבים שריה וכאדם מבין ידע בן 2

אריך: גבר רשוע שק דלים ממטר סחף ואין לחם 3

עובי תורה יהללו רשע ושמרי תורה יתגרוכם 4

אנשי רע לא יבינו משפט ומבקשי יהוה יבינו כל 5

טוב דש הולך בתמו מעקש דרכים והוא עשיר: נוצר 6

תורה בן מבין ורעה זוללים יכלים אביו: מרבה הונו 8

בנשך ובתרבות לחונן דלים יקבצנו: מסיר אנו משמע 9

תורה גם תפלתו תועבה: משנה ישרים בדרך רעי 1

בשחותו הוא פול ותמימים ינחלו טוב: חכם בעיניו 11

איש עשיר ורל מבין יחקרנו: בעלץ צדיקים 12

רבה תפארת ובקום רשעים יחפש אדם:

מכסה פשעיו לא יצליח ומורה ועוב ירחם: 13

אשרי אדם מפתח תמיד ומקשה לבו יפול 14

ברעה: ארי נהם ורב שוקק מושל רשע 15

על עם דל: נגיד חסר תכונות ורב 16

עשק בדם גפוש ערבור ינוס אל יתמכרו בו: הולך 18

תמים וישע ונעקש דרכים יפול באחת: עבר אדמתו 19

ישבע לחם ומרדף ריקים ישבע ריש: איש אמונות כ

רב ברכות ואין להעשיר לא ינקה: הכר פנים לא 21

טוב ועל פת לחם יפשע גבר: גבהל להון איש רע 22

עין ולא ידע כי חסר יבאנו: מוכיח אדם אחרי חן 23

ימצא ממחליק לשון: גוזל אביו ואמו ואמר אין 24

פשע חבר הוא לאיש משחית: רחב נפש יגרה מדון כה

ובטח על יהוה ירשן: בוטח בלבו הוא כסיל והולך 26

בחכמה הוא ימלט: נותן לרש אין מחסוד ומעלים 27

עיניו

17 יחירי אדם

28 עֵינָיו רַב־מְאֹרוֹת: בְּקוֹס רִשְׁעִים יִסְתַּר אָדָם וּבְאֲבָרִם
 כֹּט יִרְבּוּ צְדִיקִים: אִישׁ תּוֹכַחֹת מִקְשֵׁה עֵרְף פִּתְעֵי שִׁבְר
 2 וְאִין מִרְפָּא: כְּרִבּוֹת צְדִיקִים יִשְׂמַח הָעַם וּבְכִשְׁל רִשְׁע
 3 יֵאָנַח עַם: אִישׁ־אֶהֱב חֲכָמָה יִשְׂמַח אָבִיו וְרַעְיָה זֹנוֹת
 4 יֵאָבֵד־הוֹן: מֶלֶךְ בְּמִשְׁפַּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמוֹת
 הֵי יִהְרַס־נָה: גֹּבֵר מַחְלִיק עַל־רַעְיוֹ רֵשֶׁת פּוֹרֵשׁ עַל־
 6 7 פְּעַמָּיו: בְּפִשְׁעֵי אִישׁ רַע מוֹקֵשׁ וְצְדִיק יִרוּן וְשִׂמְחָה: יִדַּע
 8 צְדִיק דִּין דָּלִים רִשְׁע לֹא־יִבִּין דַּעַת: אֲנָשִׁי לִצְוֹן יִפְיְחוּ
 9 קְרִיָה וְחֲכָמִים יִשְׁכּוּ אָף: אִישׁ־חָכֵם נִשְׁפֹּט אֶת־אִישׁ
 י אֲוִיל וְרַגְזוֹ שֶׁחֵק וְאִין נֶחֱת: אֲנָשִׁי דְמִים יִשְׁנֹאוּ־רַגְזָם
 11 וְיִשְׂרִים יִבְקִשׁוּ נַפְשׁוֹ: כָּל־רוּחוֹ יוֹצֵא כֶּסֶל וְחָכֵם
 12 בְּאַחֹר יִשְׁבַּח־נָה: מִשְׁל מַקְשִׁיב עַל־דְּבַר־שֶׁקֶר כָּל־
 13 מִשְׁרֵתוֹ רִשְׁעִים: רִשׁוֹ אִישׁ תִּכְכֵּים נִפְגְּשׁוּ מֵאִיר
 14 עֵינָי שְׁנִיחָם יְהוּרָה: מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בְּאֵמֶת דָּלִים כֶּסֶסֶאוֹ
 טו לַעֲדֵי יָכוֹן: שֶׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חֲכָמָה וְנַעַר מִשְׁלַח
 16 מִבֵּישׁ אָמוֹ: כְּרִבּוֹת רִשְׁעִים יִדְבַּח־פִּשְׁעֵי וְצְדִיקִים
 17 בְּמִפְלֹתֵם יֵרְאוּ: יִסֵּר בְּנֵד וְיִעַחֵד וְיִתֵּן מַעֲרָנִים לְנַפְשֶׁךָ:
 18 19 כֹּאִין חֲזוֹן יִפְרַע עַם וְשֹׁמֵר תּוֹרָה אֲשֶׁר־הוּ: בְּדַבְרִים לֹא־
 כִּי־יִסֵּר עֶבֶד כִּי־יִבִּין וְאִין מַעֲנָה: חֲזִית אִישׁ אִין בְּדַבְרֵיוֹ
 21 תִּקְוָה לְכֶסֶל מִמֶּנּוּ: מִפְּנֵק מִנַּעַר עֶבְדוֹ וְאַחֲרֵיתוֹ יִהְיֶה
 22 23 מְנוּן: אִישׁ־אָף יִגְדֵה מְרוֹן וּבַעַל חֲמָה רַב־פִּשְׁעֵי: גְּאוֹת
 24 אָדָם תִּשְׁפִּילְנּוּ וְשִׁפְלֵי רוּחַ יִתְמַךְ כְּבוֹד: חוֹלֵק עִם־גֹּבֵר
 כֵּה שׁוֹנֵא נִפְשׁוֹ אֱלֹהִים שִׁמְעֵ וְלֹא־יִגִּיד: חֲרָדַת אָדָם יִתֵּן
 26 מוֹקֵשׁ וּבּוֹטַח בִּיהוָה יִשְׁגֵּב: רַבִּים מִכְּקָשִׁים פְּנֵי מוֹשֵׁל
 27 וּמִיהוָה מִשְׁפַּט־אִישׁ: תּוֹעֵבֶת צְדִיקִים אִישׁ עוֹל

Cap. xxix,
De monito-
re ferendo,
justitiā co-
lenda: de
adulatione,
paupertate,
furto.

Cap. xxx.
Continen-
tur hoc ca-
pite senten-
tia quadam
obscuriores

א ל וְתוֹעֵבֶת רִשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל דְּרָדָה:
 יְקָה חֲמָשָׁא נְאֻם הַגֹּבֵר לְאִיתֵי אֱלֹהִים לְאִיתֵי אֱלֹהִים אֲכַל:
 כִּי־בַעַר אֲנִכִּי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי: וְלֹא־לְמַדְתִּי
 חכמה R b b b א מח א

4 חכמה ורעת קדשים ארע: מי עלה שמים וירד מי

& arcani
sensus, per
anigmata
& gryphos
adumbra-
ta.

אסף רוח בחפניו מי צרר מים בשמלה מי הקים

כל אפסי ארץ מה שמו ומה שם בנו כי תרע: כל ה

אמרת אלוה צרופה מגן הוא לחסים בו: אל תוסף

7 על דבריו פן יוכיח בך ונכזבת: שתים

8 שאלתי מאתך אל תמנע ממני בטרים אמות: שוא

ודבר כזב הרחק ממני ראשו עשר אל תתן לי

9 הטרפני לחסחקי: פן אשבע וכחשתי ואמרת מי

פתח באחנה

יהוה ופן אורש וגנבתי ותפשתי שם אלהי:

אל תלשן עבד אל אדוני פן יקללך

חרוני קרי

11 ואשמח: דור אביו יקלל ואת אמו לא יברך: דור

12 טהור בעיניו ומצארו לא רחץ: דור מה רמו עיניו

13 ועפעפיו ינשאו: דור הרבות שניו ומאכלות

14 מתלעתיו לאכל עניים מארץ ואביונים מארס:

סגול באחנה

ל עלוקה שתי בנות ה' הב שלוש הנה טו

ב זקרא

16 לא תשבענה ארבע לא אמרו הון: שאול ועצר רחם

פתח באחנה

17 ארץ לא שבעה מים ואש לא אמרה הון: עין תלעג

18 לאב ותבז ליקהת אס יקרוה ערבי נחל ויאכלוה בני

19 נשר: שלשה המה נפלאו ממני

וארבעה קרי

וארבע לא ידעתים: דרך הנשר בשמים דרך נחש

עלי צור דרך אניה בלבים ודרך גבר בעלמה: כן כ

דרך אשה מנאפרת אכלה ומחתה פיה ואמרה לא

סגול באחנה

21 תחת שלוש רגזה ארץ ותחת פעלתי און:

22 ארבע לא תוכל שאת: תחת עבד כי ימלוך ונבל

23 כי ישבע לחם: תחת שנואה כי תבעל ושפחה כי

24 תירש גברתה: ארבעה הם קמני ארץ

והמה חכמים מחכמים: הנמלים עם לא עזו כינו כה

26 בקיץ לחמם: שפנים עם לא עצום וישימו בסלע

ביתם

27 ביתם: מלך אין לארבה ויצא חצץ כלו: שממית
בידים תתפש והיא בהיכלי מלך:

29 שלשה המה מיטיבי צער וארבעה מטבי

31 ל לכת: לישגבור בבהמה ולא ישוב מפני כל: ורזר

32 מתנים אור תישומלך אלקום עמו: אם נבלת

33 בהתנשא ואם זמורת יד לפה: כי מיין חלב יוציא

חמאה ומיין אף יוציא דם ומיין אפים יוציא ריב:

Cap. xxxi.
Ex ore ma-
tris que-
dam mo-
net: tan-
demque
mulieris
optima ef-
figiem o-
mnibus nu-
meris abso-
lutam ex-
hibet.

דברי למואל מלך משא אשר יסרתו

לא

2 אמו: מה ברי ומה בר בטני ומה בר נדרי: אל

4 תתן לנשים חילך ודרכיך למחות מלכין: אל למלכים

א קרי ה למואל אל למלכים שתויין ולרוזנים או שכר: פך

6 ישתה וישכח מחקק וישנה דין כל בני עני: תנו שכר

7 לאוכד ויין למרי נפש: ישתה וישכח רישו ועמלו לא

8 יזכר עור: פתח פיך לאלם אל דין כל בני חלופ:

9 פתח פיך שפט צדק ודין עני ואביון:

11 יאשתחיל מימצא ורחק מפנינים מכרה: בטח

12 בה לב בעלה ושלל לא יחסר: גמלתהו טוב ולא רע

13 כל ימי חייה: דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ

14 כפיה: היתה כאניות סוחר מרחק תביא לחמה:

טו ותקם בעור לילה ותתן טרף לביתה וחק

16 לנערתייה: זממה שרה ותקחהו מפרי כפיה

17 נטע כרם: חגרה בעוז מתניה ותאמץ ^{נשעה קרי}

18 זרועתייה: טעמה כי טוב סחרה לא יכבה

19 כליל נרה: ידיה שלחה בפישור וכפיה ^{כלילה קרי}

כתמכו פלך: כפה פרשה לעני וידיה שלחה

21 לאביון: לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה

22 לבש שנים: מרבדים עשתה לה ששוארנמן לבושה:

23 נורע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ: סדין

עשתה Bbbb 2 מח ב

משלי לא 31. CAP.

עשתה ותמכר וחגור נרתנה לפנעני: עזוהרה כה
 לבושה ותשחק ליום אחרון: פיה פתחה בחכמה 26
 ותורת חסד על לשונה: צופיה הילכות ביתה ולחם 27
 עצלות לא תאכל: קמו בניה ויאשרוה בעלה 28
 ויהללה: רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה: 29
 שקר החן והבל היפי אשה יראת יהוה היא תתהלל: ל
 תגדלה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה: 30

הליכות קרי

חוק

מבום מסוקים של ספר משלי • חטע מאות וחמשה עשר • ותשר דכורה
 סימן • וסדריו שמונה • אן חלק לבטה דרכן סימ :

